Влада – Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України № 105 (605) ♦ Вівторок, 8 червня 1993 року ♦ Ціна 8 крб.

З МИРУ ПО НИТЦІ — БАГАТОМУ СОРОЧКА

На жаль, сьогодні не кожен може придбати собі сорочку. Шкарпетки ще так собі, а сорочку... Причин дві — нестача, дороговизна.

За день київське виробничо-швейне об'єднання «Каштан» випускає 11 тисяч виробів — чоловічі сорочки і жіночі блузки. А у січні об'єднання взагалі три дні не працювало. Не було сировини. Якщо минулого року суміжники киян — херсонці поставили 3 мільйони метрів тканини, то у нинішньому обіцяють тільки 900 тисяч. Неритмічно працюють Донецький і Тернопільський бавовняні комбінати. Все це позначається на роботі київських швейників, і, отже, потерпаємо ми з вами, шановні читачі.

Сьогодні на «Каштані» сорочки шиють навіть з тканини, яка йде на простирадла, наволочки. А що ж робити, коли іншої немає і ніде взяти. Люди купують і такі. Не світити ж голим тілом один перед одним.

Вхідний контроль об'єднання не бракує жодного метра тканини, все йде у роботу.

Ніяк не можна дорікати швейникам і за високу ціну виробів. Судіть самі. Для того, щоб привезти тканину з Твері, треба заплатити мільйони карбованців. І транспортні витрати, і митний податок закладаються у вартість сорочки. Раніше, скажімо, гудзики надходили з Лебедина. Тепер — ні. Тож доводиться купувати їх у вільнюського малого підприємства. І якість не та, і ціни відповідні. Докладають рук до вартості каштанівських сорочок і комерційні банки, які здійснюють розрахунки з Росією у співвідношенні один рубль до чотирьох карбованців. Якщо швейникам необхідно закупити сировини на 10 мільйонів рублів, то банку треба заплатити 30 мільйонів карбованців зверху. Це справжнє здирництво, вважають на «Каштані».

Нитки сьогодні також дефіцитні. Але комерційні структури чи не щодня телефонують на підприємство, пропонуючи продукцію. Правда, і ціну правлять вдвічі - втричі вищу, ніж у державному секторі.

Щоб хоч якось втримати ціну на сорочки, каштанівці пішли на бартер з російськими підприємствами — своїми давніми суміжниками. Ті постачають тканину, а кияни розраховуються з ними сорочками. Вимога у росіян жорстка. Постачати тільки кращу, якісну продукцію. Сорочки з простирадл не беруть. От і виходить: усе краще, що виготовляють на підприємстві, відправляють у Росію. Куди подітися...

Проте, не дивлячись на скруту, колектив підприємства тримається купи. Плинність кадрів тут майже нульова. Люди розуміють: разом виживати легше. Точно, як у Булата Окуджави — візьмемося за руки, друзі, щоб не загинути поодинці.

Леонід БРОВЧЕНКО.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ВАЖКИЙ ШЛЯХ ДЕЯДЕРИЗАЦІЇ

Учора Президент України Л. Кравчук зустрівся з міністром оборони США Л. Еспіном. У ході зустрічі відбувся обмін думками щодо перспективи ядерного роззброєння нашої держави. Л. Кравчук поінформував шефа Пентагону, що Україна готова стати першою країною, яка пройде шлях деядеризації. Але для цього, наголосив Президент, необхідне розуміння наших проблем з боку США і всієї світової спільноти. Ратифікувавши договір СТАРТ-1 і приєднавшись до договору про нерозповсюдження ядерної зброї, Україна воліла б мати гарантії своєї безпеки з боку членів «ядерного клубу». Крім того, ядерне роззброєння — дуже дорогий процес, і виділених на нього 175 мільйонів доларів явно замало. Керівник військового відомства США Л. Еспін сказав, що Вашингтон з розумінням ставиться до українських проблем і вже нині багато в чому переглядає своє бачення деядеризації України.

СЕВАСТОПОЛЬ— БЕРЕГ ТРИВОГИ ЧИ БЕРЕГ НАДІЇ?

Міністри обіцяють полегшити життя Президентам

Як ми вже повідомляли, минулої п'ятниці в Україні з одноденним робочим візитом перебував міністр закордонних справ Російської Федерації Андрій Козирєв. Ця поїздка високого гостя з близького зарубіжжя мала дати відповідь на те, як іде підготовка до зустрічі Президентів двох держав з проблем поділу Чорноморського флоту, а також якоюсь мірою висвітлити реакцію офіційної Москви на підняття Андріївських прапорів, що, безперечно, перешкоджає нормальному продовженню процесу переговорів. У Києві А. Козирєва прийняв Президент України Леонід Кравчук і мав з ним бесіду. В другій половині дня російський міністр і керівник зовнішньополітичного відомства нашої держави Анатолій Зленко відвідали Севастополь.

(Закінчення на 2-й стор.)

Продиктовано в номер

Одержуйте підвищену пенсію!

Цими днями у зв'язку з постановою Кабінету міністрів про перерахування пенсій, призначених до 1 червня 1993 року, до редакції «Голосу України» телефонують ветерани війни і праці, бідкаються: «Це знову ж буде тяганина з перерахунками? Коли ж одержимо гроші?»

Перший заступник міністра соціального захисту населення України Борис Алєйник повідомив редакції:

— Пенсіонерам нічого хвилюватися... Повсюдно, в усіх областях, містах і районах служби соціального забезпечення вже зробили потрібні перерахунки. Кожному ветеранові без винятку пенсію збільшено в три рази. Розпочали і її виплату. Тепер міністерство спільно з Пенсійним фондом та фінансовими органами вживає заходів, щоб і надалі не припустити будь-якої затримки соціальних виплат населенню. Хоч, відверто кажучи, коштів дуже не вистачає.

Коли українці стануть капіталістами?

Як стало відомо, в дні недавніх бурхливих дебатів в парламенті відбулись події, що можуть просунути нас на шляху реформ і здійснення української народної приватизації.

За три тижні чисельна міжнародна група асів приватизації, яка фінансується американським урядом, разом з командою Володимира Ланового з Центру ринкових реформ опрацювала стратегію передачі державної власності у руки громадян України. Серед 23-х іноземних спеціалістів є такі, що працювали у нижньоновгородській команді Г. Явлинського і на запрошення Н. Назарбаєва в Казахстані.

При підтримці уряду конкретні проекти і механізми народної приватизації в промисловості, сільському господарстві та регіонах України запрацюють вже через декілька тижнів

Припинили відвантаження...

З початку червня припинили відвантаження вугілля відразу 8 шахт виробничого об'єднання «Донецьквугілля». Як повідомили у місцевому страйкомі, ця акція донецьких гірників має локальний характер і ніяк не пов'язана з політикою. На такий крок вугледобувники змушені були піти тому, що споживачі палива вже заборгували їм близько 40 мільярдів карбованців! Серед традиційних боржників — Авдіївський коксохімічний завод, інші підприємства області подібного профілю...

Припинили відвантаження палива декілька шахт «Макіїввугілля», інших виробничих об'єднань.

Абзац з листа

Згідно із законом народні депутати зобов'язані звітувати перед своїми виборцями. Але хіба можна вважати чинними звіти, коли збирається 30-40 виборців? Такі звіти свідчать про невміння і небажання народних депутатів організувати багатолюдну зустріч з виборцями.

П.КОХАН, наладчик.
Кролевець Сумської області.

ХОЧЕТЕ БАЧИТИ — ЗНІМІТЬ ШОРИ

Нотатки про перебування Голови Верховної Ради України Івана Плюща у Київській області

У п'ятницю, одразу ж по закінченні пленарного засідання Верховної Ради, її Голова вирушив у поїздку по Київській області. Перша зупинка — в Біличах. Тут силами корпорації «Київміськбуд» зводяться експериментальні котеджі. Зустрічі, спілкування з будівельниками, окремі з яких своєю неаргументованою наполегливістю мало чим поступаються деяким народним депутатам, завершилися дружнім сміхом, коли Іван Степанович вжив знайомий всім з сесій вислів: «Не кричіть, не старайтеся, ви мене не заб'єте». А потім були довірливі розмови, в ході яких Голова Верховної Ради навів аргументи, які змусили людей задуматись. І навряд чи після цієї розмови вони попадуться на вудочку демагогів, які просторікують про те, як було добре колись, та як погано нині.

— Ми 70 років тільки й робили все для людей. І що ж тепер маємо? Лише до 17 відсотків сіл підведено газ, до 14 — воду. А багатоповерхові монстри в містах, які називаються мікрорайонами, стали по суті розсадником хвороб та злочинності. У той час в Канаді, наприклад, не говорили, що працюють для людей, проте насправді робили це. І нині кожне село там має такі самі умови, як місто. А у висотних будинках живуть в основному найбідніші. То ж наше майбутнє — в котеджах, а не в бетонних клітках.

Людей хвилювали питання законодавства, майбутнього держави. Відповідаючи на запитання, Іван Плющ згадав свою розмову з одним дідусем, який скаржився на високі ціни. На запитання про те, що, можливо, не варто було розпочинати будівництво незалежної держави, той відповів: «Ні, пане, Голово, я краще без білизни ходитиму, але щоб Україна була». До речі, ця розповідь знайшла одразу ж відгук серед будівельників, один з яких сказав, що те саме скаже й своїм чотирьом онукам, якщо вони ставитимуть такі запитання.

Потім Голова Верховної Ради України побував у Макарівському районі на будівництві поліклініки, лікарні та житлового будинку в Бишеві, акушерського корпусу та відкритті дитячого садка в Макарові.

Під час зустрічі з своїми виборцями, він підкреслив, що основна заслуга у зведенні цих новобудов держадміністрацій та Рад міста Києва і області, будівельників корпорації «Київміськбуд».

В інтерв'ю вашому кореспондентові Іван Степанович наголосив, що нині мусується думка про бездіяльність законів щодо пріоритетного розвитку села. Наприклад, голова постійної комісії Верховної Ради України Василь Сухий під час з'їзду представників колективних сільськогосподарських підприємств сказав, що на новобудовах Києва він нарахував 90 кранів. Мовляв, стільки в усіх селах України не набереться. А насправді? Лише в Київській області з корпорації «Київміськбуд» працює 90 кранів, 25 бульдозерів, стільки ж екскаваторів. Силами корпорації в області будується 9 лікарень, 8 шкіл, 4 дитячі садки, 120 тисяч квадратних метрів житла. Для прикладу він навів цифри — у 1985 році ціною неймовірних зусиль вдалося пробити рішення політбюро і Радміну України про щорічне будівництво на Київщині 40 тисяч квадратних метрів житла. А тепер без різних бюро, постанов київські будівничі здають втричі більше Тож все-таки щось робиться для села. І той, хто проти реформ,— прагне не бачити змін, а хто за них — бачить і робить. Потрібно лише терплячим бути. І не скаржитися, а працювати. Бо недарма в народі кажуть, що «терпіння і труд — все перетруть».

До сказаного Іваном Степановичем можна хіба що додати: той, хто бажає бачити,— хай зніме свої ідеологічні шори.

У поїздці Івана Плюща супроводжували: представник Президента України в Київській області Іван Капштик, голова Київміськради Василь Нестеренко, представник Президента України в Києві Леонід Косаківський, президент корпорації «Київміськбуд» Володимир Поляченко, керівники Макарівського району, будівельники.

Василь ТУГЛУК.

Севастополь — берег тривоги чи берег надії?

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

З аеродрому «Бельбек» міністри відразу ж вирушили на протичовновий корабель «Керчь».

Під час зустрічей з командою, а також з керівним складом Чорноморського флоту обговорювалося широке коло проблем. Головні з них — статус Севастополя і правовий статус військовослужбовців ЧФ, їх матеріальне становище, подвійне громадянство.

Як зазначили А. Козирєв і А. Зленко, багато в чому позиції сторін збігаються. І головне, щоб будь-які рішення: чи то про розподіл ЧФ, чи про його реорганізацію, не повинні привести до збереження двох флотів, які протистояли б один одному. Це мають бути частини Збройних Сил дружніх країн. За словами російського міністра, якийсь час флот має функціонувати як єдиний організм, а потім на засадах прийнятих рішень слід провести необхідну реорганізацію. Але в будь-якому разі це має відбуватися за чітким планом, організовано, щоб не завдати шкоди добросусідським відносинам.

Глави зовнішньополітичних відомств також повідомили, що підготовка політичної основи для зустрічі двох Президентів проходить за певних розбіжностей. Вони стосуються деталей, деяких конкретних питань, що їх треба уточнити, з'ясувати. І все ж, зазначив наш міністр, на переговорах переважає конструктивний підхід заради пошуку взаємоприйнятних рішень, які «полегшили» б життя двох Президентів під час наступної зустрічі. Про місце її проведення та конкретну дату ми невдовзі дізнаємось.

Зважаючи на те, що міністри окреслили проблему в загальних рисах, я звернувся за конкретнішими роз'ясненнями до Олександра Смирнова, одного з учасників переговорів між делегаціями України та Росії.

— Сьогодні обговорювалися принципи поділу Чорноморського флоту. Не так його, як берега. З флотом усе зрозуміло — навпіл, у рівних пропорціях. А щодо берега, то Україна вважає, що це її територія, і вона може здати її тільки в оренду. Ми ж просимо і його теж поділити. Не землю, бо згодні: вона — українська, — а те, що має безпосереднє відношення до функціонування флоту. В принципі ми домовились про оренду, але ще треба обговорити, на який строк зможемо це зробити — на 99 років чи на п'ять. Гостро постає також питання про те, що робити з Андріївськими прапорами. Нам зрозуміла позиція України, яка вимагає, щоб вони були спущені. Але як це зробити? Як вплинути на команди? Яку форму розв'язання цієї проблеми знайти? Щодо закликів про передачу Севастополя Росії, то так питання не ставимо. Ми розуміємо принцип територіальної цілісності, то навіщо ж його порушувати.

Який же висновок можна зробити після візиту міністра закордонних справ Росії до Києва і Севастополя?

Звичайно, відповідей на всі питання він не дав, винних теж не виявив. Можливо, якось стабілізував ситуацію на ЧФ, але всієї гостроти проблеми в Севастополі не зняв. Та все ж сторони зробили ще один крок до вирішення важливого в міждержавних стосунках питання — цивілізовано і остаточно провести поділ Чорноморського флоту.

Андрій ЧИРВА,
кореспондент телерадіоагентства «Новини» спеціально для «Голосу України».

РОЗШИРЮЮЧИ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

7 червня перший заступник Голови Верховної Ради України Василь Васильович Дурдинець прийняв делегацію на чолі з віце-президентом ландтагу Баварії Карлом Хайнцем Хірземанном.

Вітаючи гостей, Василь Васильович передусім наголосив, що між Україною і Німеччиною взагалі, між Україною і Баварією зокрема встановилися міцні ділові контакти, які можна визначити як зразок взаємовигідного всебічного співробітництва. І на міжпарламентському рівні, і на урядовому, і у галузі економіки. Про це свідчить і цей візит, який має на меті не лише зустріч у парламенті, а й відвідання і встановлення зв'язків з конкретними підприємствами у Харкові, Конотопі.

Перший заступник Голови Верховної Ради України розповів гостям про діяльність парламенту України, висвітлив панораму політичного і економічного життя держави. Зупинився на труднощах, з якими зіткнулася Україна під час розбудови своєї державності, та заходах, яких вживають Верховна Рада, Президент, Кабінет Міністрів до виведення української економіки з кризового стану, до посилення соціального захисту населення, і в першу чергу пенсіонерів, інвалідів, багатодітних сімей. Йшлося також про створення правової бази для ефективної боротьби із злочинністю в економічній і фінансовій сферах, а також про практичні кроки у реалізації Угоди щодо посилення боротьби із злочинними угрупованнями, які набули характеру міжнародних.

Баварська делегація перебуватиме в Україні кілька днів.

Прес-центр Верховної Ради України.

ДЕЛЕГАЦІЯ ПОВЕРНУЛАСЯ ІЗ США

З 22 травня до 5 червня у Сполучених Штатах Америки на запрошення уряду США за сприянням інформаційного агентства ЮСІА та фонду «США—Україна» перебувала делегація Верховної Ради України з метою вивчення питань національної безпеки та конверсії оборонної промисловості. Вона відвідала Вашингтон та штат Каліфорнію.

Під час перебування у Вашингтоні делегацію очолював перший заступник Голови Верховної Ради України В. В. Дурдинець. Відбулися численні зустрічі у Палаті представників і Сенаті США, Пентагоні, з представниками ЦРУ, ЮСІА, неурядових організацій, ділових кіл та засобів масової інформації. В ході зустрічей і бесід В. В. Дурдинця з сенатором Семом Нанном та заступником міністра оборони США Уільямом Перрі було викладено позицію України щодо ратифікації Договору «СТАРТ-1» та приєднання до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї, у тому числі щодо надання Україні гарантій безпеки з боку США та інших ядерних держав, а також фінансово-економічних аспектів ядерного роззброєння.

У той же час В. В. Дурдинець взяв участь у міжнародній конференції на тему: «Міжнародна торгівля зброєю в перехідній економіці», проведеній з ініціативи організації «Глобальний світогляд», і виступив на ній з доповіддю, в якій виклав позицію України з цих питань.

У Національному пресклубі перший заступник Голови Верховної Ради провів прес-конференцію для американських та зарубіжних журналістів, у ході якої розповів про соціально-економічну ситуацію в Україні, її внутрішню і зовнішню політику, сучасний стан і перспективи українсько - американських відносин.

У заходах за програмою перебування делегації взяли участь Надзвичайний і Повноважний Посол України в США О. Г. Білорус та дипломатичні представники українського посольства.

Прес-центр Верховної Ради України.

Верховна Рада: коментар тижня

ЛОТЕРЕЯ З СТОПРОЦЕНТНИМ ВИГРАШЕМ

Зовні спокійно, без якихось видимих демонстрацій, протестів чи демаршів проходила минулого тижня сесія Верховної Ради України. Однак вся гострота сюжету, як це трапляється тільки з талановитими творами, таїлася в глибині дії, за якою напружено стежили не тільки наші політики чи практики, а й аналітичні уми світу. Ще б пак: два дні під куполом Верховної Ради велася запекла боротьба між основними владними структурами: президентським домом, Кабінетом міністрів і законодавчим органом. Велася в той драматичний час, коли нам уже відступати нікуди: як в економіці так і в організації самої держави. Адж кожному сьогодні ясно: ще декілька місяців такої безмежної «демократії», і молодій державі настане кінець. Історія безжально засвідчує: в країні, де править анархія, рано чи пізно бере гору жорстока, організована сила, яка запроваджує там свої порядки. Хіба не так сталося з запорозькою козацькою вольницею та Українською республікою 1918 року?

На сесії прозвучало: ніякі реформи не можна проводити, коли в країні немає елементарного порядку. А починатися він мусить зверху, коли кожен має чітко знати, чим йому займатися і за які важелі триматися. Ні того, ні іншого у нашого верховного керівництва немає. І хоч глава парламенту після оглушливого провалу всіх проектів постанов, які мали хоча б пунктирно означити, хто є хто в наших ешелонах влади, бадьорим голосом повідомив, що в нас ніякої урядової кризи немає, кожному ясно. Ц вона, ця криза, замість розв'язання, заходить у повільний затяжний штопор. Не тільки криза уряду, а що найстрашніше — криза нашої держави.

Що ж трапилось? Чому народні обранці, які так палко закликали Президента взяти в свої руки всю повноту влади і так гаряче аплодували йому, коли він заявив про свою готовність це зробити, і раз, і другий відмовили йому в цьому? Можна повірити щирості окремих депутатів, котрі ремствували на відсутність у його команді сильного «розумового тресту» економістів, а це, мовляв, загрожує нам плисти без керма і без вітрил, можна зрозуміти перестороги декого у тім, що це означало б фактично пряме президентське правління, а отже якимось чином встановлення диктатури. Можна, можна і можна... Однак на подібні зауваження є десятки контраргументів. Хіба не запрошував, наприклад, Президент тих же депутатів посилити його економічну службу, залучити до неї всіх талановитих фахівців? Хіба він був хоч колись проти тісного співробітництва з представниками будь-яких сил і рухів? Тож про яку диктатуру може вестися мова, коли всі дії Президента свідчать зовсім про інше, про його вкрай демократичний стиль управління державою?

Ні, не в цих аргументах і побоюваннях справа. Суть у тому, що багато сьогоднішніх депутатів, якщо не збайдужіли до своїх обов'язків (ви подивіться, скільки їх ходить коридорами, коли ведеться голосування з найважливіших питань життєдіяльності України, і скільки порожніх місць у залі), то втратили будь-які політичні орієнтири в своїй діяльності. Згадаймо: після першого провалу голосування на екстрену нараду зібралися не представники політичних партій, рухів чи об'єднань, а директори підприємств і голови колгоспів. Коли на передній план виходять професійні ознаки людей, про вплив політичних партій говорити нічого... Очевидно, саме багатьом підприємцям не до вподоби міцна президентська влада.

Або як зрозуміти тих депутатів, які спочатку на всі боки ганять прем'єр-міністра, потім з таким же азартом його розхвалюють, а, голосуючи, відмовляють у додаткових повноваженнях?

Зрештою, не відзначаються вони і особливою шаною до свого Голови, який теж декого з них надто не влаштовує.

Безладь в Україні, безладь у її верховному органі. Але ж хто, як не депутати, охоронці інтересів свого народу, повинні розірвати це зачароване коло, знайти в собі сили відмовитися від дрібного заради великого — майбутнього своєї держави?

Все те, що відбулося минулого тижня під скляним куполом Верховної Ради, Л. Кравчук назвав парламентськими іграми. Справді, це було щось схоже на лотерею, яку розіграли депутати, виставивши за головний виграш не що інше, як владу молодої держави. Що ж, у цій лотереї начебто виграли всі, кому довелося брати в ній участь Виграв Президент, який не для спектаклю, як дехто хотів зобразити його хід з надзвичайними повноваженнями, а для справи, долі України пішов на цей відповідальний і мужній крок. Виграв, зрештою, Прем'єр-міністр, який завоював нові симпатії народу і дістав велику підтримку депутатів, котрі категорично відмовили йому у відставці. Не програла і Верховна Рада, показавши всім, хто є хто. Програла тільки держава. Бо лотерея з стопроцентним виграшем не може дати їй будь-якого прибутку...

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ,
парламентський оглядач.

«Ми ніколи не віддамо нашої свободи»

Нещодавно у Нью-Йорку урочисто відзначено сорок п'яту річницю Українського Інституту Америки — громадського закладу, який впродовж усіх років існування сприяв збереженню національної самобутності української громади США, її згуртуванню навколо ідеї створення на землі предків незалежної Української держави.

На святкуванні з доповіддю про сучасні проблеми України виступив голова постійної Комісії у закордонних справах українського парламенту Дмитро ПАВЛИЧКО. Він, зокрема, сказав:

— Найголовніше: самостійна Українська держава, проголошена 24 серпня 1991 року, волею народу утверджена на референдумі 1 грудня 1991 року, живе, розвивається і міцніє. Говоритиму більше про труднощі її становлення, та які не були б вони, ми, нація, що вийшла з неволі, ніколи й нікому не віддамо свободи, державності.

Ми переживаємо тяжкий період, бо одночасно нам доводиться вирішувати два завдання: будувати державу і переходити від командно-адміністративної до ринкової системи. Це негативно позначається на економічній ситуації. Валовий національний продукт 1992 року порівняно з 1991 роком зменшився на 14 процентів, продуктивність суспільної праці — на 13 процентів. Водночас аналіз підсумків роботи народного господарства України у першому кварталі цього року дає підстави вважати, що антикризові заходи, вжиті урядом Л. Кучми, починають давати позитивні наслідки.

Розуміємо, треба ще дуже багато зробити, щоб забезпечити належний інвестиційний клімат, за якого в Україні будуть більш сприятливі у порівнянні з іншими державами умови розміщення капіталу. Рік тому ми прийняли найліберальніший, навіть за західними стандартами, Закон «Про іноземні інвестиції», за яким вкладені в нашу економіку закордонні капітали звільняються від оподаткування протягом 5 років. Одначе результати не дуже великі. Інвесторів відлякують нестабільність і воєнні дії в деяких регіонах колишнього СРСР, а так само й соціальна напруженість серед населення України, спричинена інфляцією, постійним підвищенням цін на товари широкого вжитку.

Це підвищення диктує Росія, піднімаючи ненастанно ціни на продавані нам енергоносії. Деяким російським політикам вигідно тримати Україну на газовій та нафтовій прив'язі. Але видобуток нафти в Росії падає. За рік-два Росія навряд чи зможе забезпечити власні нафтові потреби. Тому будівництво танкерного флоту, терміналу в Одесі для довезення нафти з Близького Сходу, — найпріоритетніші пріоритети української економіки.

«Де гроші попереду ідуть, там двері всі відчинені навстіж», — писав Шекспір. Але ми відчиняли двері до самостійності не грошима. Все в нас починалося з політичної боротьби.

Національно-демократичні сили України, згуртовані в Русі, завдали невиліковної урази комуністично-московським режимові, коли він був сильний і, здавалося, непереможний. Рух розбудив Україну. На референдумі 1 грудня 1991 року виграв Рух, який зумів організувати свідомих українців, перейняти на свій бік національні меншості та багатьох впливових компартійців. Але, вигравши державу, Рух не виграв у ній президентської посади. І це була воля Божа, яка врятувала Україну від політичних землетрусів і зіткнень.

Рухівський претендент на президентство, заохочений великою, але все ж недостатньою підтримкою, оголосив бойкот своєму переможцеві Л. Кравчукові, намагаючись повести проти нього свою організацію. Нерозуміння того факту, що Л. Кравчук у даній ситуації єдиний тільки й міг стати на чолі держави, недооцінка його державотворчого таланту, дипломатичних можливостей, впливу на вчорашніх комуністів, що прийняли за його прикладом ідею самостійності України, призвели до того, що зреформований Рух став у боротьбі проти Президента України діяти, навіть не бажаючи цього, в згоді з проросійськими комуністичними силами. Тепер передові державницькі партії згуртувалися в КНДС. Між Конгресом і Рухом нема миру. Це наша головна біда.

Боротьба за Україну триває. Блок демократичних партій та громадських організацій (КНДС) починає готуватися до виборів у новий парламент. Але, щоб виграти вибори, демократичні сили повинні об'єднатися. Мудрим кроком було б організаційне злиття деяких партій, які не відрізняються нічим, крім лідерів. Але як тяжко зробити цей крок тому, кого скрутив параліч себелюбства і вождизму. Та все ж я вірю в духовне і політичне оздоровлення українського народу. Так, ми будуємо демократичну, правову, самостійну Українську державу. Але страх перед капіталізмом, перед «системою експлуатації людини людиною», вихований більшовицькою ідеологією, ще дуже сильний.

Отже, паралельно з процесом приватизації державного майна проходить болісний процес зламу фальшивого соціалістичного менталітету і виробляється психіка господаря, власника, невсипущого працелюба.

Щоб увійти в сферу зовнішньої політики України, треба передовсім з'ясувати, якими засадами вона вже визначена і якими пріоритетами керується. Отже, найважливіші принципи нашої зовнішньої політики можна було б подати так:

1. Україна не висуває територіальних претензій до сусідніх держав і не визнає жодних територіальних претензій до себе.
2. Україна не вважає себе ворогом жодної держави.
3. Україна засуджує війну як знаряддя національної політики.
4. Україна вважає себе нарівні з іншими колишніми радянськими республіками правонаступницею СРСР і не визнає будь-яких переваг і винятків з цього принципу для жодної держави-правонаступниці без належним чином оформленої згоди всіх цих держав.

Нашими першочерговими завданнями є укладення повномасштабних договорів про добросусідство і співробітництво з усіма прикордонними державами з метою підтвердження існуючих кордонів та створення атмосфери довір'я, налагодження взаємовигідних партнерських відносин.

Із чіткої системи міжнародних і власних національних законів про правонаступництво України щодо колишнього СРСР випливає, що Україна є власником розташованої на її території ядерної зброї. Це дуже важливо мати на увазі як вихідний пункт всіх міркувань і можливих рішень проблеми української ядерної оружності.

Я не хотів би, одначе, підкреслювати, що Україна прагне бути ядерною державою. Навпаки, маючи можливості стати нею, Україна дотримується і буде дотримуватися свого наміру стати в майбутньому без'ядерною державою. Ставши власником зброї масового знищення не зі своєї волі, Україна неодноразово заявляла, що вважає використання цієї зброї неприпустимим, що вона використовуватиме засоби для її блокування, тобто Україна вважає ядерну зброю на своїй території мертвою. Одначе цей мрець дуже небезпечний. Він здатний прокинутися, будучи перевезеним на територію іншої держави.

Ситуація з ядерною зброєю в Україні не може бути невизначеною. Росія в стосунках з Україною робить ставку на створення якомога більшої кількості проблем і на якомога повільніше їх розв'язання. Це видно на позиції Росії щодо поділу Чорноморського Флоту — не поступатися нічим, затягувати переговори в надії на дедалі більше загострення економічної кризи і на те, що в нас «ковбасна свідомість» переможе ідею самостійної Української держави. Ми наполегливо шукаємо виходу із ситуації, рішення, що задовольнило б усі сторони. Чи це можливо? Так, пригадаймо Договір про відновлення незалежної та демократичної Австрії, укладений 1955 року між Великобританією, Францією, США та СРСР, з одного боку, та Австрією — з другого. За цим Договором великі держави зобов'язалися поважати незалежність і територіальну цілісність Австрії, а Альпійська республіка проголошувала зобов'язання бути нейтральною та демократичною державою.

Аналогічна багатостороння угода між Україною та ядерними державами з подібними зобов'язаннями, включаючи без'ядерність України, могла б бути компромісом, виграшним для всіх сторін. Справді, Росія затвердилася б в ролі єдиної ядерної країни на Сході Європи, Захід домігся б усунення ракет, спрямованих на Америку, а Україна правовим шляхом перепинила б зазіхання на свою територію.

Нелегко позбутися ностальгії

У кінці травня в Берліні відбулася чергова весняна сесія Північноатлантичної Асамблеї. У роботі сесії взяла участь делегація України, котру очолював заступник голови постійної Комісії Верховної Ради України у закордонних справах Богдан Горинь. У політичному комітеті сесії серед інших важливих питань тривало обговорення теми «Російська зовнішня політика і політика в галузі безпеки». Доповідь з цього питання підготував відомий політичний діяч Великобританії Джордж Брюс. В обговоренні доповіді взяв участь Богдан ГОРИНЬ. Публікуємо його виступ зі скороченнями.

Події, що відбуваються на наших очах на території колишнього Радянського Союзу, свідчать про те, що з досвіду недавнього минулого не зроблено відповідних висновків, а це означає, що можливе воротття на «круги своя».

Заслуговують осмислення і ті ініціативи, з якими останнім часом активно виступає РФ, апелюючи до ООН та НБСЄ. Серед найгучніших апеляцій — звертання до ООН з пропозицією надати Росії «як гарантові миру і стабільності на території колишнього Союзу» «особливі повноваження», право виконувати у державах, утворених після розпаду «Союзу братніх республік», миротворчі функції.

Невиправданість цих намірів спробую довести на прикладі іншої галузі — медицини, де серед хірургів існує неписане правило не робити операцій родичам навіть у тому разі, коли вони про це дуже просять. У запрограмованій ситуації хірургові важко бути неупередженим.

Якщо перенести це порівняння у площину подій на території колишнього Радянського Союзу, то життя підтверджує, що у хворих точках колишніх братніх республік «хірурги», незважаючи на ступінь порядності і рівень породнених відносин, виявилися, делікатно кажучи, не на висоті. Про це свідчать численні факти.

Як тільки Росія проголосила свій намір виконувати миротворчі функції на територіях, котрі вона відносить до своїх життєво важливих інтересів, з боку України, Грузії, Латвії одразу ж надійшла гостра відповідна реакція. У ноті МЗС України від 1 березня 1993 року говориться, що «реалізація такої ідеї на практиці означала б не що інше, як грубе порушення всіх існуючих міжнародно-правових норм», що бажання Росії одноосібно взяти на себе роль «гаранту миру і безпеки в регіоні колишнього СРСР містить у собі неприховану загрозу створення такої ситуації, за якої на одну з країн—учасниць СНД будуть покладені поліцейські функції...»

Характерно, що плани Росії викликали різку критику і на сторінках російської преси.

Імперські тенденції Росії знайшли своє відображення і в нещодавно затверджених Президентом РФ Б.Єльциним «Основних положеннях концепції зовнішньої політики РФ», про що сповістила «Независимая газета» 29 квітня 1993 року в статті «Національні інтереси Росії і загрози для її безпеки». Під час визначення орієнтирів у сфері взаємовідносин з довколишнім світом акцентується увага на тому, що «інтеграція Європи без Росії може завдати серйозної шкоди життєво важливим інтересам РФ». «Як один з пріоритетних напрямів» передбачено жандармські функції Росії і США з метою «підключення до процесу контролю над озброєннями інших держав, перш за все ядерних».

В «Основних положеннях концепції зовнішньої політики РФ» розкидані й інші зерна, з яких може вирости небезпечне зілля. Це стосується і твердження, що Росія «несе відповідальність за новий світопорядок, за побудову нової системи позитивних взаємовідносин держав колишнього СРСР, є гарантом стабільності цих відносин».

По-перше, відповідальність за новий порядок на території колишнього Радянського Союзу чи у світі в цілому несе не одна Росія, а міжнародні організації, котрі для цього спеціально і створені.

По-друге, вплив Росії на багато держав на території колишнього СРСР досить суперечливий, а тому бути гарантом стабільності цих держав, як свідчать приклади Вірменії, Азербайджану, Молдови, Росія ніяк не може.

Вважаючи, що «інтересам Росії відповідає проведення курсу на досягнення максимально можливого ступеня інтеграції колишніх союзних республік у всіх галузях їхньої життєдіяльності», розцінюючи як загрозу для безпеки країни і життєво важливих інтересів її громадян «будь-які дії, спрямовані на підрив цілісності Російської Федерації, інтеграційних процесів у СНД, порушення прав і свобод людини та збройні конфлікти в суміжних державах, скеровані на послаблення і підрив міжнародних позицій Росії», певні політичні сили Росії виношують ідею відтворення нової імперії, про що відверто і неодноразово заявляло багато впливових політичних діячів.

«Світло істини» запалив християнський банк

Вітаємо!

Дебют нової телевізійної християнської програми «Світло істини» відбувся на УТ-3. Її засновником став Міжнародний акціонерний комерційний банк «Християнський банк».

Як повідомив голова правління МАКБ Олександр Любунь, мета цієї програми — об'єднати віруючих та атеїстів на підгрунті загальнолюдських цінностей, які несе в собі вчення Христа, знайомити людей з питаннями церковного життя, прилучати їх до Слова Божого, протистояти пропаганді жорстокості, насильства, порнографії. Її ведучими будуть священики різних конфесій. «Почин» зробив протоієрей УАПЦ отець Юрій Бойко.

«Світло істини» можна подивитись по понеділках по третьому каналу Українського телебачення увечері.

Андрій АНДРІЙЧУК.

Бізнес-контакт

Дві долі — одна дорога

Хто б міг подумати, що випадкова зустріч в одному з виставочних павільйонів Києва голови малого підприємства «Юрек», що тільки-но з'явилося на світ, Леоніда Танцюри з комерційним директором угорської фірми «ELEYEN» Дьюлою Суч уже через рік створить в Україні цікавий прецедент, а саме — дасть змогу їм запропонувати до уваги споживачів продукцію понад 40 угорських фірм. А так воно і сталося, і виставку товарів народного споживання — від електронно-обчислювальної техніки і телекомунікаційних пристроїв до всесвітньовідомої ковбаси салямі та м'якої іграшки — привітав перший радник Посольства Угорської Республіки в Україні Тот Лорант та численні зацікавлені гості. В цю мить подумалось: мабуть, так переконливо, як «Юрек», спеціалізація якого донедавна не поширювалася далі виробництва шкіряних виробів високої якості, не заявляв про себе на вітчизняному ринку ніхто. Втім, товариство з обмеженою відповідальністю «Юрек» минулої осені вже змусило про себе заговорити, добившись реєстрації вагомої інвестиції у 300 тисяч доларів для сумського «НДІ Компресормаш». І ось спільно з угорською фірмою «ELEYEN»— перемога, вже в новій якості — як солідного комерсанта-посередника між двома державами.

Що ж запропонували ділові партнери? Те, чого, за словами пана Дьюли Суч, найбільше потребує Україна. А чого вона зараз не потребує? Ознайомлюючись з технічними характеристиками фірм «THION», «ELEYEN» та багатьох інших, розумієш, що угорці, загалом, непогано про нас поінформовані. Як мені сказали, вже є заявки й на цілодобові електронні секретарі, зроблені за зразком поштової скриньки, куди не може проникнути, крім абонента, ніякий Джеймс Бонд, і на салямі (як же!), і на холодильне обладнання пана Іштвана Фекете з міста Чонград — комерційного директора акціонерного товариства «FRIGOLUX». Він привіз на виставку оригінальні комбіновані вітрини з морозильними камерами, холодильні шафи та малогабаритні морозилки. Шукає дилерів, покупців, суміжників. Його морозилки добре відомі в Німеччині, Латвії. Він, як і всі тут, пропонує вигідне співробітництво, погоджуючись, у разі нестачі коштів, на бартер.

Угорці — напрочуд привітний народ. І вони, як і всі в Східній Європі, переживають нині не кращі часи. Та йдемо ми з ними в один бік. Таке враження залишилося після презентації цієї виставки, біля джерел якої стояло мале підприємство в Подільському районі Києва. Про «Юрек» ще почуємо не раз.

Людмила ОХРІМЕНКО.

Київ.

Коротко

Нове джерело інформації

При Фонді сприяння становленню і розвитку місцевого та регіонального самоврядування України створено прес-центр, одним із завдань якого є інформування населення, органів територіального самоврядування та місцевих органів державної виконавчої влади про поточну діяльність Фонду. Адреса: 252018, Київ, пл. Михайлівська, 1, кімната 528. Телефони: 212-82-96, 212-82-69, 226-25-90.

«Гетьман Сагайдачний» відкриває світ

У червні від острова Хортиця вирушить у кругосвітню вітрильну гонку яхта «Гетьман Сагайдачний», виготовлена авіабудівниками Харкова за спеціальним проектом.

З країн СНД на «Уітбред-93 — 94» заявили лише «Гетьмана Сагайдачного». Поведе екіпаж відомий яхтсмен з київського інституту кібернетики Євген Платон, до екіпажу входять і двоє запорожців — рульовий Юрій Чулюкін та вахтовий начальник Володимир Мусатов. Яхта відвідає Англію, США, Австралію, Уругвай, Нову Зеландію, африканські країни. Спонсори «Гетьмана Сагайдачного» — «Градобанк» та компанія «Вітер».

Контакти

З неба впало

Сім'я механізатора Віктора Ходака мешкає в Глухівському районі Сумської області, австрійського інструментальника Йозефа Фістельберга — в місті Кірдорф. А нагода познайомитися упала на них просто з неба. Син Йозефа Лукас запустив повітряну кулю зі своєю адресою. Пролетівши тисячі кілометрів, повітряний «поштар» приземлився неподалік села Баничі, де його і надибали Ходаки.

Незабаром у хаті Ходаків будуть гості з далекого зарубіжжя.

Віталій МАКСЮТЕНКО.

Сумська область.

Продиктовано в номер

Поляки приїхали перемагати

Сьогодні у Києві заявить про себе одна з найбільших у Східній Європі будівельних фірм в галузі енергетики — «Енерготюль». Ця фірма знана і шанована у світі і в країнах колишнього Союзу як субпідрядник нафтопроводу «Дружба», співавтор енергетичних комплексів та відповідних інфраструктур у Росії, Греції, Індії, Іраку та інших країнах. На Україні польські підприємці з «Енерготюлю» вже взяли участь у тендері на спорудження газопроводу «Іран — Україна» і вважаються вірогідними фаворитами.

Голодовка-протест

Директор Ніжинського краєзнавчого музею Віктор Ємельянов 6 червня у центрі Ніжина встановив палатку і оголосив голодовку. У такий спосіб він протестує проти намагань Соціалістичної партії «диктаторсько-більшовицькими методами керувати культурою». Як повідомив нашому кореспондентові голодуючий, піти на крайній захід змусила партійна спроба розправитися з ним і колективом, який названо «бандерівським кублом», а також постійна політична цензура, бажання залишити незмінними експозиції про вождя та КПРС.

У сусідів

Щоб не бути монстром

Як і очікувалося, конституційна нарада в Москві почалася з ексцесів. Надто вже різні позиції спікера парламенту, націонал-патріотів, комуністів — з одного боку, і президента, прихильників радикальних реформ — з другого, щоб виробити якийсь спільний проект і запропонувати його спільно народові. Про неможливість досягти компромісу яскраво свідчили результати недавньої наради депутатів усіх рівнів, скликаної, як з'ясувалося, Р.Хасбулатовим особисто, навіть без відповідного дозволу парламенту та його президії. Численні інтерв'ю членів президентської команди показали: результати референдуму будуть використовувати «на всю котушку».

Не втручаючись у внутрішні проблеми іншої держави, спробуймо проаналізувати ситуацію, що склалася навколо прийняття нової Конституції РФ.

Уособленням майбутньої парламентської республіки став Р.Хасбулатов. У останніх його виступах звучить головна думка: прийняття президентського варіанту — кінець демократії в Росії та встановлення диктатури президента.

Однозначна підтримка спікером «мирних демонстрацій», його відверта опора на комуно-фашистські сили явно не додають спікерові популярності в народі. Тепер він у більшості населення став просто одіозною фігурою. Однак він, можливо, єдина серйозна політична фігура, яка відстоює демократичні принципи в новому проекті. Мені довелося розмовляти з деякими з творців президентського варіанту, і вони теж чудово бачать його вади. Але аргументація прихильників Єльцина досить логічна: якщо не зосередити владу в Росії в центрі й одночасно не домовитися про принципи дій з представниками національних республік у складі РФ, країна просто розвалиться. А в «кращому» разі — повернеться до тоталітарної мряки, залишиться монстром, що озброєний до зубів і погрожує сусідам.

Щоб такого не сталося, потрібне якнайшвидше прийняття нової Конституції президентської республіки, заради чого, власне, й зібралася нинішня нарада в Кремлі. Але в цьому зв'язку пригадуються слова класика, який переконував: закони в Росії не виконуються ніколи...

Лілія ГЕОРГІЄВА.

Москва.

На зв'язку Лондон

Узяли і «поховали»...

Солдата, який застрелив пораненого аргентинського військовополоненого під час Фолклендської війни, одразу було підвищено у званні, хоч свідками жорстокого акту були чотири британські військовослужбовці, серед них два офіцери.

Про це повідомив, виступаючи днями по англійському телебаченню колишній капітан повітряно-десантного полку збройних сил Великобританії Ентоні Мейсон. Він безпосередній учасник війни 1982 року за володіння невеликими Фолклендськими островами в південній Атлантиці, перемогу в якій здобула Великобританія. Колишній капітан, а нині бізнесмен, Ентоні Мейсон через одинадцять років зважився розповісти своїм співгромадянам, що не все було так справедливо у тій війні, як подавала офіційна пропаганда.

Безперечно, десяткам тисяч полонених аргентинців була надана медична допомога, після закінчення бойових дій вони повернулись на батьківщину.

Але, на жаль, було й інше. Декотрих беззбройних поранених англійці добивали пострілами в голову. На полі бою у вбитих відрізали вуха, що правили за військові трофеї.

Вперше про ці жорстокості написав у виданій два роки тому книзі один з ветеранів війни за острови Вінцент Брамлі. Громадськість обурилась настільки, що від вересня минулого року Скотланд-ярд був змушений навіть розпочати з цього приводу офіційне розслідування.

І от нове свідчення. До речі, за словами Мейсона, у 1982 році він одразу доповів командиру полку про те, що сталося. Все ж солдата перевели до іншої частини і навіть підвищили у званні.

«Мабуть, десь у командному ланцюгу це повідомлення просто «поховали» і не доповіли нагору», — так на прохання прискіпливих англійських журналістів прокоментував заяву відставного капітана один з офіційних речників міністерства оборони Великобританії.

Ігор ГРУШКО.

Подробиці

Киргизстан: перші дні при власній валюті

Незважаючи на те, що з 15 травня єдиним законним платіжним засобом у Киргизстані є сом, багато хто з жителів глибинки, як з'ясувалося, досі не бачив його в очі. А в деяких місцях жителям, котрі здали рублі у відведений на обмін період, видати натомість соми обіцяли лише наприкінці травня — на початку червня. Оскільки перебування будь-якої валюти в обігу в Киргизстані заборонено, в таких районах у хід пішов натуральний товарообмін.

Проте міняйли на чорному ринку не скаржаться на дефіцит готівки. Відділом боротьби з корупцією Бішкекського управління внутрішніх справ затримано одного такого торговця, що має киргизької валюти... на 2 мільйони рублів. Він зізнався, що ще в період обміну купив у свого доброго знайомого з банку кругленьку суму по 220 рублів за сом (фіксований курс якого в період обміну становив 1:200). Першого дня соми на чорному ринку йшли за ціною 300-350 і навіть 500 рублів. Однак у зв'язку зі спадом ажіотажного попиту цей курс знижується. Своїх контрзаходів уживає і держава. Днями опубліковано підписану прем'єр-міністром постанову про упорядкування валютних операцій. У ній сказано, що до прийняття закону «Про валютне регулювання та валютний контроль» скупівля, продаж і обмін сомів, а також іноземної валюти поза офіційними валютними пунктами тягне за собою штраф розміром від 25 до 50 сомів і конфіскацію вилучених валютних цінностей з передаванням їх у бюджет держави. В перший день виходу цієї постанови на уподобаних «тіньовиками» п'ятачках було порожньо й на кожному чергував наряд міліції. Проте сьогодні торгові вже потихеньку починають освоювати нові місця.

Євген ДЕНИСЕНКО.

Бішкек.

Прибалтійський калейдоскоп

В Україні невдовзі з'явиться Литовське посольство

Готується декрет Президента Литви Альгірдаса Бразаускаса, яким першого заступника міністра промисловості й торгівлі Рамуальдаса Рамошку призначено послом в Україні.

Р.Рамошці 51 рік. Він інженер-будівельник за освітою. Заступником міністра промисловості й торгівлі працював з часів правління К.Прунскене.

Р.Рамошка стане першим послом Литви в Україні. З минулого року тимчасовим повіреним у справах Литви в Україні працював Віргініюс Корізма.

Роялісти інспектують прикордонників

Перетнути контрабандним шляхом державний кордон між Естонією та Латвією не становить особливих труднощів. Про це заявили члени фракції рояслістів державних зборів Естонії.

На околицях естонського міста Крабі роялісти провели експеримент — перебралися на територію Латвії. 66-кілометровий кордон на цій ділянці охороняють усього 10 естонських прикордонників. Патрулювання не узгоджено з латвійськими властями. Немає зв'язку між сусідніми КП, тому обмін інформацією між естонськими й латвійськими прикордонниками досить складний.

Запит про виявлені недоліки подано міністру внутрішніх справ Естонії.

У банку зберігають не тільки гроші

Днями литовська поліція одержала повідомлення, що в приміщенні литовського акціонерного іноваційного банку в Вільнюсі закладено бомбу. Працівників банку терміново евакуювали. Поліція, прибувши на місце, бомби не виявила, зате в одному з приміщень спеціалісти з центру гігієни запримітили 20 контейнерів з радіоактивним берилієм. Фон, зафіксований ними в приміщенні банку, коливається від 15 до 200 мікрорентгенів за годину, що в 2-16 разів вище від нормального рівня.

Яким чином цей вантаж потрапив до банку, з'ясовують. Одна з версій — берилій завезено до Литви з Росії для подальшого продажу на Захід. Розслідуванням пригоди займаються поліція та Департамент охорони навколишнього середовища.

Надія ДОРОНІНА.

ПОСТАНОВИ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

від 2 червня 1993 р.
№ 397
Київ

ПРО ПЕРЕРАХУНОК ПЕНСІЙ, ПРИЗНАЧЕНИХ ДО 1 ЧЕРВНЯ 1993 РОКУ

У зв'язку з установленням з 1 червня 1993 р. мінімальної пенсії за віком у розмірі 13800 карбованців Кабінет Міністрів України **постановляє:**

1. Підвищити рівень усіх пенсій, призначених відповідно до законів України «Про пенсійне забезпечення» і «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» до 1 червня 1993 року, у 3 рази.

2. Міністерству соціального захисту населення, Міністерству зв'язку і Міністерству статистики вжити термінових заходів до якнайшвидшого оформлення виплатних документів і виплати пенсій у нових розмірах.

3. Міністерству соціального захисту населення, Міністерству статистики, Міністерству фінансів і Пенсійному фонду подати у двотижневий термін Кабінетові Міністрів України пропозиції про порядок призначення пенсій після 1 червня 1993 року.

4. Міністерству соціального захисту населення, Міністерству економіки, Міністерству статистики, Міністерству фінансів у 10-денний термін підготувати і подати Кабінету Міністрів України проект рішення щодо створення автоматизованої системи нараховування пенсій.

Прем'єр-міністр України
Л. КУЧМА.
Міністр Кабінету Міністрів України
В. ПУСТОВОЙТЕНКО.

від 3 червня 1993 р.
№ 409
Київ

ПРО ОДНОРАЗОВІ КОМПЕНСАЦІЙНІ ВИПЛАТИ ПРАЦЮЮЧИМ ГРОМАДЯНАМ У ЗВ'ЯЗКУ З ПІДВИЩЕННЯМ РОЗДРІБНИХ ЦІН

Відповідно до постанови Верховної Ради України від 1 червня 1993 р. «Про підвищення мінімальних розмірів заробітної плати та пенсії за віком» Кабінет Міністрів України **постановляє:**

1. Провести одноразові компенсаційні виплати у розмірі 6900 карбованців:

працівникам, які перебувають у трудових відносинах з підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності та підпорядкування;

особам офіцерського складу, прапорщикам, мічманам, військовослужбовцям надстрокової служби та військової служби за контрактом Збройних Сил, Національної гвардії, Прикордонних військ, Служби безпеки, військ цивільної оборони, військ внутрішньої і конвойної охорони, Управління державної охорони, рядовому і начальницькому складу органів внутрішніх справ;

особам, які втратили роботу у зв'язку зі змінами в організації виробництва і праці і за якими зберігається середня заробітна плата за попереднім місцем роботи на період працевлаштування, але не більш як на три місяці;

безробітним, які одержують допомогу по безробіттю або стипендію на період професійної підготовки та перепідготовки.

Рекомендувати колективним сільськогосподарським підприємствам виплатити працівникам разову грошову компенсацію з урахуванням розмірів, установлених цією постановою.

2. Зазначені одноразові компенсаційні виплати провести до 14 червня цього року за окремими відомостями:

працівникам підприємств, установ і організацій — за основним місцем роботи;

особам офіцерського складу, прапорщикам, мічманам, військовослужбовцям надстрокової служби та військової служби за контрактом Збройних Сил, Національної гвардії, Прикордонних військ, Служби безпеки, військ цивільної оборони, військ внутрішньої і конвойної охорони, Управління державної охорони, рядовому і начальницькому складу органів внутрішніх справ — за місцем служби;

особам, які втратили роботу у зв'язку зі змінами в організації виробництва і праці і за якими зберігається за попереднім місцем роботи середня заробітна плата на період працевлаштування, але не більш як на три місяці — за попереднім місцем роботи;

безробітним, які одержують допомогу по безробіттю або стипендію на період професійної підготовки та перепідготовки — в органах працевлаштування за місцем реєстрації.

3. Установити, що одноразові компенсаційні виплати провадяться за рахунок:

працівникам госпрозрахункових підприємств і організацій за основним місцем роботи — коштів, що спрямовуються на оплату праці;

особам офіцерського складу, прапорщикам, мічманам, військовослужбовцям надстрокової служби та військової служби за контрактом Збройних Сил, Національної гвардії, Прикордонних військ, Служби безпеки, військ цивільної оборони, військ внутрішньої і конвойної охорони, Управління державної охорони, рядовому і начальницькому складу органів внутрішніх справ — коштів відповідних бюджетів;

особам, які втратили роботу у зв'язку зі змінами в організації виробництва і праці і за якими зберігається середня заробітна плата за попереднім місцем роботи на період працевлаштування, але не більш як на три місяці, — коштів підприємств, установ і організацій, що спрямовуються на оплату праці;

безробітним, які одержують допомогу по безробіттю або стипендію на період професійної підготовки та перепідготовки — коштів Державного фонду сприяння зайнятості населення.

4. Установити, що сума одноразової компенсаційної виплати не включається в доход громадян, що підлягає оподаткуванню, та до складу коштів фонду споживання.

5. Міністерству фінансів профінансувати одноразові компенсаційні виплати працівникам установ і організацій, що фінансуються з бюджету.

6. Міністерству праці і Міністерству фінансів давати роз'яснення з питань проведення одноразових компенсаційних виплат.

Прем'єр-міністр України
Л. КУЧМА.
Міністр Кабінету Міністрів України
В. ПУСТОВОЙТЕНКО.

І громадське, і державне

Принцип поділу влади на законодавчу, виконавчу і судову передбачає чітку систему державних структур, які здійснюють належне функціонування цих влад. Найбільш дискусійні проблеми організації системи виконавчої влади.

Свою думку з цього приводу висловлює доктор юридичних наук, професор Одеського інституту народного господарства, заслужений діяч науки і техніки України Іван ПАХОМОВ.

У переробленому проекті Конституції України все ж таки не стали чіткіші визначення структур виконавчої влади в Україні. Наприклад, як можуть області (землі) здійснювати розпорядчі та контрольні повноваження... (ст. 191). Вочевидь, при цьому слід зазначити, що області (землі) діють через відповідні державні органи. Навряд чи справедливо віднести Республіку Крим до адміністративної автономії, нехай і зі спеціальним статусом. Щодо системи вищих та центральних органів виконавчої влади, то, як на мене, позиція в основному ясна, а про систему органів місцевої виконавчої влади слід висловити деякі міркування.

Тут треба виходити з того, що місцева влада завжди тісно пов'язана з адміністративно-територіальним устроєм. При цьому слід розрізняти адміністративно-територіальні одиниці, створені актами держави (області, райони), і ті, які склалися природно і визнані державою (міста, селища, села). В управлінні першими мають перевагу зацікавлення центру, а другими — місцеві інтереси, інтереси громади. Виходячи з даного принципу, структура регіональної виконавчої влади може будуватися за різними схемами. В державах з диктаторським режимом немає представницьких органів виконавчої влади на рівні регіону. Функції державного управління тут покладені на службових осіб, призначених згори. В державах з буржуазно-демократичним режимом схема органів влади на цьому рівні інакша. Скажімо, у Франції, Норвегії, Італії поряд зі службовими особами, яких призначають зверху, населення регіону обирає представницькі органи, що формують власний виконавчий апарат. Що ж до міст, селищ, сіл, то управління ними модифікують насамперед залежно від міського або сільського статусу об'єднання населення. Наприклад, у Данії, Іспанії є міста, прирівняні до вищого рангу адміністративно - територіального устрою з відповідним управлінням. Але в кожному випадку створюють місцевий представницький орган з виконавчим апаратом.

Місцеві Ради, що з'явилися в Україні як самоорганізація народу, поєднують у собі два начала — громадське і державне, централізацію і місцеве самоврядування. Їх поєднання — величина непостійна. Вона залежить від статусу держави, її інтересів, рівня свідомості і культури народу. Отже, питання не в тому, як назвати органи місцевої влади та самоврядування (на жаль, сьогодні чимало дискусій зводиться саме до цього), а у визначенні в їхній діяльності науково обгрунтованого співвідношення загальнодержавних, групових та особистих інтересів.

Місцеві Ради народних депутатів не виконують законодавчих функцій і не чинять правосуддя, а в межах своїх повноважень реалізують закони та інші державно-правові акти, тобто здійснюють підзаконну виконавчу державну владу, є представницькими органами виконавчої влади і громадського управління. Кожну складову частину влади можуть виконувати як представницькі, так і не представницькі органи держави. Наприклад, виконання Кабінетом міністрів України функцій законодавчої влади не означає, що виконавча влада перетворюється у законодавчу. І навпаки, виконання представницькими органами функцій виконавчої влади не змінює її суті.

У нашому суспільстві головними представницькими органами на місцях є сільські, селищні, міські та обласні Ради народних депутатів. Вони мають власні майно, господарство і бюджет. Останній зумовлює їх перехід в адміністративне значення через витрати на управління. Вони можуть бути власниками всієї землі, на якій мешкають громадяни, або володіти цією землею. Тут постає питання про власність місцевих Рад, яке сьогодні має дуже важливе практичне значення. Як центр державного управління сільські, селищні та міські Ради, з одного боку, вирішують свої, місцеві справи, а з другого — і деякі державні. До перших належать: внутрішнє господарство, управління майном, благоустрій, утримання місцевих закладів, пожежна, санітарна й торговельна діяльність, охорона порядку та безпеки громадян, місцевий суд. До других — обнародування законів, виконання указів Президента, постанов і розпоряджень Кабінету міністрів, збирання державних податків, організація загальних виборів, ведення актів громадянського стану, участь у переписах населення. Справи, які держава доручає місцевим Радам, мають бути чітко обумовлені законом.

Таке ж поєднання протилежностей, яке ми бачимо на рівні села, селища, міста, є й на обласному. З одного боку, це знову ж таки об'єднання місцевих інтересів, з другого — роль адміністративного центру. Але громадське начало на рівні області виявляється менше. Тут відпадають деякі суто місцеві проблеми: впорядкування міст та сіл, водопостачання, каналізація, пожежна охорона тощо. Натомість інші набувають державного значення. Так, охорона громадського порядку — це прямий інтерес жителів міста, села, селища, але на рівні області вона належить державній владі.

Обласна Рада, будучи представником сукупних інтересів населених пунктів, є для них вищою інстанцією. А відтак їй необхідно надати право контролю над суто громадськими справами сільських, селищних та міських Рад народних депутатів.

Підсумовуючи сказане, підкреслю, що управління областю, містом, селищем, селом у демократичній системі здійснює тільки виборний орган. Голова його одночасно є представником державної виконавчої влади. Цілком протилежне становище — призначення всіх місцевих властей центром. А зосередження всієї виконавчої влади на місцях в одних руках є ознакою невисокого рівня управління.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

ПРО ДЕНЬ МЕТАЛУРГА

На підтримку ініціативи працівників металургійної та гірничодобувної промисловості України **постановляю:**

Встановити в Україні професійне свято працівників металургійної та гірничодобувної промисловості — День металурга, яке відзначати щорічно у третю неділю липня.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
3 червня 1993 року

ТКУ І УРП «СТАВЛЯТЬ» НА ПРЕЗИДЕНТА

Політвиконком Трудового конгресу України (ТКУ) в спеціальній заяві не погодився з Головою Верховної Ради І. Плющем і переконаний, що «практично криза влади в Україні є. Вона — складова частина загальної політичної кризи, яка ускладнює вирішення питань економічної реформи, соціальних проблем, державного будівництва, духовного розвитку». А отже, «все залежить від конкретної роботи кожної з гілок влади, всіх їх ланок, механізмів та атмосфери співпраці».

Тож ТКУ вважає, що сьогодні Президент України повинен очолити роботу виконавчої влади і конкретними заходами з реформування економіки, боротьби із злочинністю, гнучкого соціального захисту тощо довести «спроможність стати на чолі реформаторського курсу в країні, який всебічно, повноваженнями також, підтримає Верховна Рада».

Українська республіканська партія (УРП) не так оптимістично ставиться до можливостей Верховної Ради, яка «показала себе остаточно недієздатною, більше того — вона стала дестабілізуючим чинником у суспільстві». Тому в спеціальній заяві сказано: «За умов, що склалися, УРП вбачає вихід з кризи в запровадженні надзвичайного стану в економіці України і в тому, щоб до прийняття нової Конституції і виборів нового парламенту уряд на багатопартійній основі очолив всенародно обраний Президент».

Володимир СКАЧКО.

Освіта

СЛОВО МОВЛЕНЕ І ПИСАНЕ

До питання про блискавичну «революцію» в українському правописі

Ще недавно деякі газети лякали нас, що станемо геть усі неписьменними через «неграмотний» «Український правопис». Отож, ліпше не чіпати, не рушити його. Та проголошувати гасла легше, ніж застосовувати правила в щоденній мовній практиці. Саме останнє вимагає й перевидання «Українського правопису», і підготовки довідників із питань орфографії та орфоепії, бо все це на часі для поширення української літературної мови, для утвердження її соціального й культурного престижу.

Сьогодні в натиску на чинні в Україні літературні норми об'єдналися й ті, хто хотів би здійснити в «Українському правописі» блискавичну революцію, а надто світову, і ті, хто не хотів би змінювати «ані титли, ніже тії коми». На щастя, маємо й зважених, кваліфікованих практиків, які показують, що теоретичні засади рекомендованих правописних змін обгрунтовані, що вони закономірні. Цікавий, до речі, факт: випускники шкіл уже пишуть твори, дотримуючись написання *журі* (як *брошура, парашут*). *Аргентина* (як *Палестина*), а всеукраїнські поважні газети й далі пропонують читачам «винятки з української мови» типу *жюрі*, *Аргентіна* тощо.

Високошановні люди на сторінках газет виступають із заявами, листами, зверненнями щодо «недосконалого нового видання «Українського правопису», а тим часом діти в першому класі навчаються вимовляти й писати слова з відродженою в українському алфавіті літерою ґ. Та, як завжди в таких випадках, трапляється й перебільшення, надмірне захоплення. Почали друкувати *ґеографія, орґанізація, педагоґіка*, бо так нібито більше по-українському, вимова *г* є начебто ознакою азійської відсталості, а повсюдне «*ґекання*» засвідчує найвищу європейськість. Такі твердження свідчать про брак лінгвістичної освіти їхніх авторів, бо українська мова належить до тих мов (поміж них і така поважна мова, як новогрецька), в яких індоєвропейський звук ґ перейшов у *г*. Тож усі грецизми в нашій мові слід передавати через *г* (бо й самі греки так вимовляють): *педагогіка, організація, біологія, географія* і под. Давно засвоєні запозичення з інших мов також вимовляємо й пишемо з *г*: *газета, геній, група* та ін. Це вже давно доведено такими авторитетами, як Володимир Самійленко, Борис Грінченко, Іван Огієнко. Так рекомендував і правопис 1929 року, так пишуть і в більшості видань діаспори, на які полюбляють посилатися критики теперішнього видання «Українського правопису».

У новіших запозиченнях з інших мов (крім грецької) *g* слід передавати через ґ, а *h* через *г*: *ґатунок, алеґро*, але *гонор, гумус*. Особливо це стосується власних назв: *Ґете, Ґріґ*, але *Гайдн, Гофман*. Деякі журналісти й народні депутати гадають, що ґ можна вимовляти де кому заманеться: телепередачу й газету *«Гарт»* називають *«Ґарт»*, замість *герб* кажуть *ґерб*, замість *нігілізм* — *ніґілізм*. У мовах, з яких ці слова запозичені, вони мають звук *h*: нім. *Hart*, лат. *nihil* тощо. Тож для *ґекання* тут немає жодних підстав.

Останнім часом невідомо з яких міркувань усталені в нас іншомовні імена, прізвища, географічні назви Ганс, Гельмут, Генрих, Гофман, Йоганнесбург у засобах масової інформації почали подавати в перекрученому вигляді: Ханс, Хельмут, Хенрих, Хофман, Йоханнесбург. Навіть із прем'єр-міністра Польщі Ганни Сухоцької зробили Хану. Коли йти цим шляхом і далі, то замість Гера, Геракл (Геркулес), Герцен будемо писати й вимовляти Хера, Херакл (Херкулес), Херцен і т.д. Таке новаторство ліпше вчасно припинити і повернутися до традиційної передачі *h* нашим *г*.

Звуковий і графічний образ української літературної мови, або іншими словами, вимовні та правописні норми вимагають дотримання певних правил передачі іншомовних власних назв. У сучасній мовній практиці спостерігаємо тенденцію відтворювання на письмі звучання власної назви в мові-джерелі, тобто передавати, наприклад, відповідне звучання *Бєларусь* як офіційну назву самостійної держави. Проте кожна мова має свої закони відтворення на письмі певних звукосполучень. Про це є відповідні розділи в правописі, особливо коли йдеться про близькоспоріднені слов'янські мови. Маємо традицію називати сусідню державу *Білорусь*, і ця традиційна форма звучить не як образа Білорусі, а як українська відповідна назва, що виникла за законами української фонетики й графіки. Не ображаємося ж ми на білорусів за те, що вони пишуть Ганчар, Шаўчэнка, Адэса, Харкаў. Не подають же мешканці ФРН в ООН скарги на те, що слов'яни звуть їх не дойчами, а німцями (а німець, як відомо, означало колись німий).

Уявімо собі, що раптом почали писати всі російські, білоруські, польські, чеські, словацькі та ін. власні назви за їхнім звучанням у мові-джерелі. Зоровий, графічний і звуковий образ української мови був би зруйнований, це була б мішанина з неприродних звуко- і буквосполучень. **Тому й маємо українською мовою передавати прізвища *Бжезіньский, Садовський*, а не *Бжезінські, Садовські*. Мабуть, найвиразніше це показують помилкові написання *Воробйов, Григорьев, Лифарь*, що зберігають знак м'якшення там,** де українська мова ніколи його не допускає. Тож писати на телеекрані майже щодня прізвище *Лифарь* замість *Лифар* або вимовляти по радіо *Кра́вець* замість *Краве́ць* — це ніби навмисне ігнорувати норми української літературної мови.

По радіо й телебаченню замість *Великдень, Ісус, великодні крашанки (писанки)* раз по раз чуємо *Пасха, Іісус, пасхальні яєчка*. Замість *алфа́віт, до́говір, пара́ліч, фено́мен, металу́ргія* диктори й особливо коментатори та кореспонденти віддають перевагу менш характерному для сучасної української літературної мови варіантові (*алфавіт, договір*), а то й зовсім відсутньому в нашій мові (*паралі́ч, феноме́н, мета́лургія*). Чомусь замість традиційних українських *добрий день (добридень), добрий вечір (добривечір), на добраніч (добраніч)* запроваджуються сумнівні новотвори *доброго дня, доброго вечора, гарної ночі*. Треба розрізняти формули вітання, прийняті в офіційному мовно-національному етикеті (а саме їх мають поширювати засоби масової інформації) від можливих розмовних варіантів, індивідуальних слововживань, наприклад, «Я бажаю вам усім доброго дня, доброго вечора».

Через радіо, телебачення, газети мовні покручі тиражуються, входять у мовну свідомість наших сучасників. Недбайливість у мові спричиняється до термінологічних, а то й ідеологічних помилок.

У парламенті замість *недоторка́нність* (тобто неможливість доторкатися) кордонів кажуть (і пишуть) *недото́рканість* (тобто цнотливість). Замість *військова доктрина* кажуть *воєнна доктрина*, наче Україна збирається тільки те й робити, що воювати, бо *воєнний* — це стосовний до війни: *воєнний стан, воєнний період* і под.

Звичайно, для нашого мовного сьогодення, на якому позначається і недостатній рівень загальної освіти, незорієнтованість останньої на оволодіння державною мовою, і відчутна недостатність довідкової літератури з культури мови, важливо не сперечатися щодо складних проблем мововжитку, а насамперед сприяти поширенню загальновизнаних і усталених літературних норм.

Світлана ЄРМОЛЕНКО, доктор філологічних наук, професор, завідувач відділу стилістики й культури мови Інституту української мови АН України.

Олександр ПОНОМАРІВ, доктор філологічних наук, професор Київського університету, член Центрального правління Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Тараса Шевченка.

Ядерна зброя: думка фахівця

Нині дискусія «Бути чи не бути Україні ядерною державою?» досягла апогею. Противники без'ядерного статусу нашої держави вважають, що спішна ліквідація ядерної зброї завдасть непоправної шкоди безпеці України. Прихильники, навпаки, переконані, що ракети з ядерними боєголовками — це гирі на ногах українського народу, міни сповільненої дії на нашій землі. «Голос України» вже надавав слово з цієї проблематики політологам, народним депутатам України, військовикам. Сьогодні на цю тему в бесіді з нашим кореспондентом розмірковує знаний фахівець у галузі міжнародного права, експерт ООН, доктор юридичних наук Володимир БУТКЕВИЧ.

У ПОРИВІ ПОЛІТИЧНОГО РОМАНТИЗМУ

бовкнули про без'ядерний статус України, а тепер розплачуємося

— Володимире Григоровичу, чи не було помилкою оголошувати Україну спочатку без'ядерною, позаблоковою, нейтральною, а вже потім серйозно аналізувати ці декларації?

— Звичайно, це була помилка. З нехтуванням законів міжнародного права і просто здорового глузду. Але її не пізно виправити, бо є в міжнародному праві така норма, згідно з якою держава може в односторонньому порядку зробити певну заяву, але залишатися юридично вільною і мати право власні декларації переглянути.

Ми без'ядерний і постійно нейтральний статус проголосили у пориві політичного романтизму. Нині ж стало очевидним, що Україна не може бути абсолютно нейтральною державою. Американці після другої світової війни неодноразово стверджували, що бути постійно нейтральними в той час, коли весь світ береться за зміцнення колективної системи безпеки, аморально.

Що ж стосується без'ядерного статусу нашої держави, то ми повинні були зважувати кожне своє слово, чим, на жаль, знехтували. Якщо все-таки переходити з ядерної до без'ядерної держави, то тільки підготовка юридичних матеріалів, що дозволять поставити все на нові засади, буде коштувати значно більше, ніж отих 175 мільйонів, обіцяних США. Ніхто не робив юридичних та економічних експертиз такого переходу. Бовкнули — і все, а тепер розплачуємося.

— Як же вийти з ситуації?

— Україна повинна оголосити лише про своє прагнення до без'ядерного статусу, але разом з ядерним роззброєнням США, Англії, Франції, Китаю та Росії. Цілком можливо, що Україна зможе першою показати, як це робиться, але за умови, що буде укладено договір, згідно з яким всі ядерні держави візьмуть певні зобов'язання щодо України, надавши їй гарантії майбутньої безпеки. Безпека ж бо — це не зустріч вищих службових осіб у аеропорту, яка може регламентуватися нормами міжнародної ввічливості. Безпека — це найголовніше в політиці будь-якої держави. Вона може бути регульована лише міжнародними договорами, які посідають в ієрархії міжнародного права чільне місце. Тому коли сьогодні політики США та Росії заявляють, що вони гарантуватимуть безпеку України після ратифікації нею «СТАРТу-1», то це несерйозно.

Україна не повинна йти на цей варіант, бо вона тоді не отримає жодних гарантій. Прибічники того, що Україна вже сьогодні повинна ратифікувати договір «СТАРТ-1», закидають, що в нас немає ні наукового, ні технічного потенціалу, щоб міжконтинентальні балістичні ракети обслуговувати і підтримувати в належному порядку. Хочеться запитати: а що цих спеціалістів в Україні раніше не було чи, може, вони повтікали до Москви? Я щось такого не чув. Ще один аргумент на користь якнайшвидшої ратифікації договору — фінансові можливості України. Але за статистикою, витрати на знищення ракетно-ядерної зброї значно більші, ніж витрати на її обслуговування і навіть виробництво. Сумнівів немає: ракетно-ядерна зброя нашій молодій державі не потрібна. Але я проти того, щоб Україну ставили в роль держави, яка перед кимось завинила. Це образливо для нас. Ми нікому нічого не винні.

Ядерний потенціал України може бути переорієнтований на мирні цілі. Україна сьогодні в досить складній ситуації з нафтою і газом. Вчені наголошують, що ситуація може змінитися, якщо ми доб'ємося глибокого буріння, бо на великій глибині ці корисні копалини у нас є. Але дістати їх можна з допомогою буріння ядерними вибухами. Цього ми не зможемо зробити, якщо станемо без'ядерною державою, бо договір про нерозповсюдження ядерної зброї нам це заборонить. Ратифікувавши його, ми опинимося в ролі паріїв. Договір нібито й говорить, що з нами будуть ділитися науковими досягненнями в галузі ядерної енергетики, але найбільш жорстке патентне законодавство на Заході саме в цій галузі. Західні держави не діляться навіть найпростішими науковими розробками. Це призведе до того, що ми станемо «в чергу» за паливом для атомних електростанцій. Я не думаю, що ми одержимо там таке паливо.

Ставши без'ядерною, Україна також порушуватиме статтю за статтею міжнародних угод в рамках МАГАТЕ. Через відсутність відповідного національного законодавства отакі наслідки ратифікації «СТАРТу-1» та договору про нерозповсюдження ядерної зброї.

— Ви сказали, що гарантіями безпеки України могли б стати багатосторонні угоди з ядерними державами. Але з історії відомо, що СРСР не раз ігнорував закони, ставлячись до міжнародних договорів як до безвартісних папірців. Чи немає загрози, що й Росія так поставиться до нових угод? Хіба можуть міжнародні договори дати сто відсотків гарантії нашої безпеки? Чи не найдійніше прагнути інтегруватися до системи колективної безпеки, наприклад, до НАТО?

— В принципі, це більш надійно і більш перспективно. Але в Декларації про державний суверенітет ми заблокували і цей напрямок. Тепер необхідно зробити заяву, що враховуючи те, що на цю Декларацію жодна з держав не відповіла належно юридичним чином, і виходячи з ситуації, яка склалася в світі, Україна знімає відповідні положення Декларації. Це буде більш розумно і чесно, ніж проголошувати одне, а робити інше.

Щодо надійності гарантій міжнародних договорів, то сто відсотків такої гарантії, ясна річ, не дає жоден з них. Але це все ж надійніше, ніж обіцянки на фуршетах президентів Клінтона та Єльцина.

— Чому США виступають з позиції тиску на Україну? Хіба Україна дестабілізує обстановку в Європі, залишаючись ядерною державою?

— Американці бояться нових ядерних держав. Якщо вони колись визнали, що такими державами в світі є США, СРСР, Англія, Франція і Китай, то ніяк не хочуть допускати, щоб з'явилися ще якісь. При цьому американські політики виходять з позицій власних інтересів США. Їм набагато безпечніше мати справу з чотирма ядерними державами, ніж допустити, щоб до «ядерного клубу» ввійшли нові члени. Але переконаний, що з часом у США зрозуміють і наші інтереси, бо в цьому жорстокому, непередбачуваному світі похапцем робити таку справу, як ядерне роззброєння, це щонайменше не думати про майбутнє.

Бесіду вів Валентин ЛАБУНСЬКИЙ.

ШВИДКО!

ЯК В ПРИВАТБАНКУ

Центр Прискорених Розрахунків

- електронні платежі в режимі реального часу;
- відкриття суброзрахункових та рублевих рахунків підприємств;
- відкриття кореспондентських рахунків банків;
- рублеві платежі у всі країни СНД;
- вигідне розміщення тимчасово вільних коштів підприємств.

ЦЕНТР ПРИСКОРЕНИХ РОЗРАХУНКІВ - БАНКІВСЬКІ ТЕХНОЛОГІЇ НА ВАШОМУ СТОЛІ

Телефони в м.Дніпропетровську: (0562) 41-20-15, 78-21-91

ОДИС ODIS

Наша надежность - Ваше спокойствие!

МАЗ

Новейшие автомобили МАЗ-54323, МАЗ-54329 и любые модификации изотермических полуприцепов и полуприцепов-рефрижераторов к ним предлагает фирма "ОДИС"

**Телефоны в г.Одессе:
(0482) 66-31-36, 61-88-05
Факс 65-90-61**

Знати справжній стан справ і реальну вартість активів — законне право акціонерів, потенційних покупців чи партнерів зі спільного підприємства. Довір'я заслуговує тільки оцінка незалежних професіоналів, чия думка авторитетна як для Фонду державного майна, так і для першокласних світових банків і страхових компаній.

Мале підприємство «Діна» ЛТД спільно із спеціалістами міжнародної компанії «Ернст енд Янг Зовнішконсульт Груп» здійснює оцінку бізнесу, матеріальних і нематеріальних активів підприємств, об'єднань та організацій.

Фахівці, що здійснюють оцінку, мають ліцензії Фонду державного майна, володіють методиками, якими користуються тисячі консультантів фірми «Ernst & Young» у 106 країнах світу.

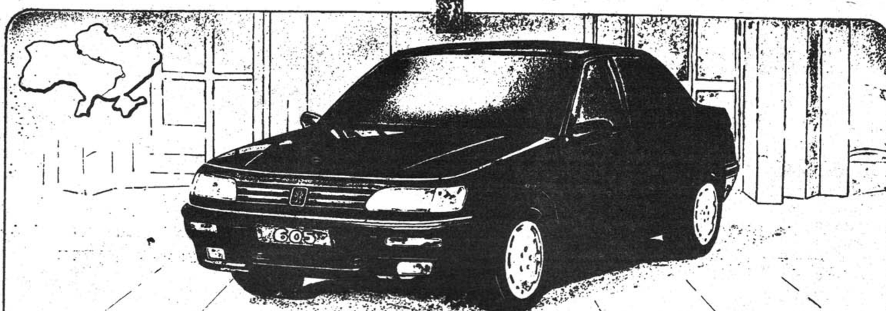
Ми пишаємося своєю роботою.

Для встановлення контактів з нами — телефонуйте, пишіть, заходьте.

Адреса: 252024, Київ-24, вул. Богомольця, 4, МП «Діна».

Тел.: (044) 293-26-84.

Факс: (044) 268-90-89.

ПЕЖО - ДОСВІД ДОРІГ УСЬОГО СВІТУ!

Багаторазові переможці ралі «Париж — Дакар» автомобілі «ПЕЖО» довели свою міцність, надійність та економічність і свій престиж повсюди — від пісків Сахари до автострад Америки.

Автомобілі «ПЕЖО» від офіційного імпортера «ІЛТА Київ» — це гарантія та фірмовий сервіс.

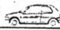
Двигун — дизельний чи карбюраторний, додаткове обладнання, колір — на Ваш вибір.

Про умови продажу і сервісу Ви дізнаєтесь, завітавши до нашого офісу за адресою:

Київ-10, вул. Січневого повстання 11-А
тел. 290-40-33, 290-42-48, 290-42-70
факс 290-42-74

PEUGEOT ilta KIEV OFFICIAL IMPORTER

Фірма «АКВА-У»

очисні споруди природних і стічних вод
проектуємо
будуємо
вводимо в дію
на всій території СНД

Україна, 266028, м. Рівне, а/с 122

Тел./факс (036-22) 4-00-46, 6-24-12 (з 9.00 до 18.00)
6-12-11, 4-15-06 (після 18.00).

Актуально

НА СЕСІЮ СПЕЦІАЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ

Розпорядженням Президента України Л. М. Кравчука від 4 червня 1993 року «Про делегацію України на XIV сесію Спеціальної контрольної комісії» прийнято пропозицію Національного комітету України з питань роззброєння про направлення делегації до м. Женеви (Швейцарія) для участі у роботі XIV сесії Спеціальної контрольної комісії, створеної для сприяння реалізації Договору між СРСР та США про ліквідацію ракет середньої дальності та меншої дальності (РСМД), яка відбуватиметься 7—25 червня 1993 року.

ФРАНЦУЗЬКОГО ПАРТНЕРА НЕ ОБОВ'ЯЗКОВО ШУКАТИ В ПАРИЖІ

Стрічку перерізано і двері виставочного центру Торгово-промислової палати України відчинилися для відвідувачів французької торговопромислової виставки. Її відкриття, яке відбулося вчора, стало водночас і відкриттям Днів Франції в Україні, що триватимуть до 12 червня.

В експозиції представлені французькі фірми, які діють у багатьох галузях: від виробництва хліба та коньяку (кому невідома марка «Камю»!) до хімічної, будівельної промисловості, банківської справи тощо.

Відкриваючи виставку, перший віце-прем'єр-міністр України В. Євтухов та посол Франції в Україні М.-І. Песік наголосили на тому, що підвалини співробітництва двох країн вже закладено, а результативне проведення Днів Франції безперечно має зміцнити двосторонні зв'язки.

«АРСЕНАЛ» ЗНОВУ В АВАНГАРДІ!

Як стало відомо кореспондентові УНІАН, 7 червня на київському ВО «Завод «Арсенал» робітники — близько трьох тисяч чоловік — зажадали від адміністрації підняття середньої місячної платні до 70 тисяч. Ситуація ускладнилась тим, що напередодні зростання цін у сім'ях арсенальців не встигли отримати пенсії через неповороткість Національного банку. Коментуючи події на заводі, віце-прем'єр Віктор Пинзеник відзначив, що знає проблеми «Арсеналу», але «в цій складній ситуації треба сильно крутитись, щоб виробництво не зупинилось». Віце-прем'єр-міністр закликав «Арсенал» до спокою і розуміння того, що підвищення платні можливе зараз лише за рахунок реальної продукції, а не емісії. Пинзеник висловив припущення, що збурення «заводу, який завжди був авангардом революційного класу», комусь вигідне.

ВІДІРВАТИ КАРБОВАНЕЦЬ ВІД РУБЛЯ

Одне з головних завдань зараз полягає у стабілізації української національної валюти. Ситуація, що склалася, вимагає докорінних позитивних змін у фінансовому становищі. Про це заявив Прем'єр-міністр України Леонід Кучма на зустрічі з керівниками комерційних банків країни.

Учасники зустрічі обговорили комплекс питань, пов'язаних з курсовою і валютною політикою, взаємодією уряду та банківських структур, а також взаємовідносинами Національного банку з комерційними банками. Відзначалось, що необхідно ліквідувати прив'язаність українського карбованця до російського рубля, що склалась і викликає штучне падіння курсу національної валюти до іноземної валюти. Комерційним банкам треба подбати про створення міжбанківської валютної біржі країни.

У зустрічі взяв участь і виступив віце-прем'єр-міністр України Віктор Пинзеник.

НЕ ВРОДИЛО ЧУЖЕ ПОЛЕ ДЛЯ «НИВИ»

ПЕРШІСТЬ КРАЇНИ З ФУТБОЛУ. ПЕРША ЛІГА. 38 ТУР. «Динамо-2» — «Рось» — матч перенесено на 9. 06, «Прикарпаття» — «Нива» — 2:1, «Приладист» — «Норд-АМ-Поділля» — 2:0 «Евіс» — «Десна» — 4:3, «Металург» — «Автомобіліст» — 2:1, СК «Одеса» — «Закарпаття» — 1:1, «Артанія» — «Скала» — 2:1, «Темп» — «Нафтовик» — 1:0, «Кристал» — «Ворскла» — 1:2, «Шахтар» — «Сталь» — 1:2, «Поліграфтехніка» — «Хімік» — 3:1.

Лише з очком повернулася вінницька «Нива» додому після двох матчів на виїзді. Іванофранківці зуміли виключити з гри бомбардирів лідера. Щоправда, з-під контролю вони випустили Надуду, який на 51-й хвилині забив гол. Та на той час господарі вели перед після удару Фасахова (16). Вирвали перемогу прикарпатці після того як суддя ФІФА Валерій Онуфер (Ужгород) призначив пенальті у ворота «Ниви». Його реалізував Григорчук (75).

У Шепетівці зустрілися сусіди по турнірній таблиці. У разі перемоги «Нафтовик» міг зрівнятися з «Темпом». Але новий наставник шепетівців Леонід Ткаченко обрав вірну тактику на гру, яка й принесла їм перемогу. Єдиний гол провів Кондратьєв (12), чия майстерність не в'яне.

А от результат матчу в Миколаєві приголомшив прихильників «Евіса». До того, що миколаївці забивають по чотири м'ячі, вже звикли. Та пропустити на своєму полі три голи від аутсайдера — треба вміти. Варто віддати належне «Десні», яка веде боротьбу за виживання в лізі. Вона відкрила рахунок після удару Яковенка (2). Господарі у боргу не лишилися: на 4-й хвилині Полстянов зрівняв результат. А в другому таймі «розгулялися» форварди «Евіса» Полстянов (56) і Забранський (50, 62). Коли рахунок став 4:1, господарі вирішили перепочити, за що двічі були покарані Авраменком (68, 87).

Важливу перемогу здобула «Артанія». Мабуть і без своїх кращих гравців, які поїхали до Миколаєва, очаківцям удасться залишитися в першій лізі. Андрійченко (9), Білан (23, з пенальті) та Матросов (28) швидко розібралися із захисниками «Скали». Лише на 72-й хвилині з пенальті Шевчук забив гол престижу.

«Нива» зберігає лідерство — 54 очка. У «Темпу» — 51, «Нафтовика» і «Прикарпаття» — по 47 очок.

ЧЕМПІОНАТ КРАЇНИ. ВИЩА ЛІГА. 27. тур. «Динамо» — «Торпедо» — 4:0. Голи: Леоненко (6, 42), Топчієв (40), Шкапенко (85). «Нива» — «Карпати» — 2:1. Голи: Мочуляк (61, 77) — у господарів; Кардаш (82) — у гостей.

ПЕРШІСТЬ КРАЇНИ. ПЕРЕХІДНА ЛІГА. 29 ТУР. «Гірник» — «Торпедо» — 3:1, «Динамо» — «Войковець» — 1:1, «Прометей» Д. — «Нафтохімік» — 0:3, «Антрацит» — «Електрон» — 1:0, «Прометей» Ш. — «Авангард» — 3:1, « Шахтар» — «Промінь» — 1:2, «Фрунзенець» — «Фетровик» — 2:0, «Море» — «Лисоня» — 0:0, «Нива-Борисфен» — «Олімпік» — 1:0. «Нафтохімік» — 45 очок, «Динамо» — 42, «Антрацит» — 41, «Нива-Борисфен» — 39.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в. о. заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61; 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
⊙ Рукописів не повертаємо.
⊙ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Загальний тираж 846.430.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9
Зам. 0311105.

1, 3, 4 і 6 сторінки набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».